

සක්විති රාජ්‍යය පවා අතහැර ගිය සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේ උතුම් බුදුපදවි ලැබූ පුවත සුදොවුන් රජතුමාට අසන්නට ලැබී බොහෝ කල් ය. තම අතිජාත බුදු පුතණුවන් දකින තුරු එතුමා සිටියේ නො ඉවසිල්ලෙනි. ඇමැතිවරයෙකුට අණකළ රජතුමා දහසක පිරිසක් සමග බුදුරදුන් වැඩමවාගෙන ඒමට රජගහ නුවරට පිටත් කර හැරියේ ය. බුදුරදුන් බැහැරුණු ඔවුහු බණ අසා පැහැදී පැවිදි බව ලබා රහත් වූහ. රාජකාරිය එතැනින් ඇණහිටියේ ය. බොහෝ කල් බලා සිටි රජතුමා තවත් ඇමැතිවරයෙකු දහසක පිරිසක් සමග යැවීය. ඔවුන්ට සිදුවූයේ ද එය ම ය. මෙසේ නව වාරයක් නව දහසක පිරිසක් සමග ඇමැතිවරු නව දෙනෙක් යැවූ නමුදු බලාපොරොත්තුව ඉටු නොවී ය. ඉන් රජතුමා මහත් කණස්සල්ලට පත්ව සිටියේ ය. අවසානයේ දී එම රාජකාරිය පැවරුණේ බෝසත් සිදුහත් කුමරු සමග එකදා උපන් කාළදාසී ඇමැති තුමාට ය. තමාට පැවිදිවන්නට අවසර දෙන්නේ නම් බුදුරදුන් වැඩමවා ගෙන එන්නෙමි යි හෙතෙම කියා සිටියේ ය. රජුගෙන් ඊට අවසර ලැබිණ.

කාළදාසී ඇමැතිවරයා ද දහසක පිරිසක් සමග බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ඒ සියල්ලෝමත් බුදුරදුන් හමුවී බණ අසා පැවිදිව රහත් වූහ. කල්යාණ බලා සිටි කාළදාසී තෙරණුවෝ සුදුසු අවස්ථාවක බුදුරදුන් හමුවී තමා ගෙනා පණ්ඩුඩය මෙසේ පැවසූහ.

අඛගාරිනොදානි දුමා හදනෙන
 එලෙසිනො ඡදනං විපපතාය
 නෙ අවච්චනෙනා ව පහාසයනති
 සමයො මහාවිර හගිරථානං

“ ස්වාමිනි, දැන් ගස් වැල්වල පැරණි කොළ හැලී, ගිනි අඟුරු වැනි මල් දලු හටගෙන පල දැරීමටත් ලංවී තිබෙයි. ඒ සියලු ගස්වැල් පහන්සිඵ වාගේ මැනවින් බබළයි. මහාවීරයන් වහන්ස, ශාක්‍යයන්ට අනුග්‍රහ කිරීමට මේ කාලයයි.”

යනාදී ගාථා හැටකින් පමණ කරන සුන්දර වර්ණනාවකින් උන්වහන්සේ ඒ ආරාධනය කළහ. එහි දී රජගහ නුවර සිට කිඹුල්වතට යන සැට යොදුන් මාර්ගයත්, ඒ අවධියේ පැවැති සතුගුණයේ වමන්කාරයන් වර්ණනා කළ උන්වහන්සේ දැන් මව්බිම බලා වැඩම වීමට සුදුසු කාලය යැයි දන්වා සිටියහ. ආරාධනාව පිළිගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසිදහසක් මහසඟන පිරිවරා මැදින් පුර පසළොස්වක පොහොය දින කිඹුල්වත් පුර බලා පිටත්වූ සේක.

ශාක්‍යයන්ගේ මානය දුරු කිරීම

ගමනට දෙමසක් ගත විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙසක් පුර පසළොස්වක පොහොය දා කිඹුල්වත් පුරයට සැපත්වූ සේක. මුළු නුවර ම සරසා තිබිණ. විසිදහසක් මහ සඟන පිරිවරාගත් උන්වහන්සේ පිළිගැනීමටත්, උන්වහන්සේලාට වැඩිහිඳීමටත් පිළියෙළකර තිබුණේ නිග්‍රොධ ශාක්‍යයාගේ උයන යි.

ශාක්‍යයෝ මාන්තාධික පිරිසකි. ඔවුන් බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිගැනීමට මුලින් ම පෙරමගට යැව්වේ කුඩා දරුවන්ය. අනතුරුව තරුණයන් ය. සියල්ලට ම පසුව වැඩිහිටියෝ ද මල් සුවඳගෙන පෙරමගට ගියෝ ය. බුදුරජුන් වැදීමේ දී ද බාල පිරිස ලවා වැන්දඹුවත් වැඩිහිටියෝ නොවැන්දහ. එහිදී ශාක්‍යයන්ට බුදුබලය කොතරම් ද යි පෙන්වනු පිණිස උන්වහන්සේ යමා මහ පෙළහර දක්වා වදාළ සේක. එයින් ඔවුන්ගේ මානය දුරුවීය. සියල්ලෝ ම උන්වහන්සේ පාමුල වැද වැටුනහ. පිය රජතුමා ද මේ මාගේ තුන්වන වැදීම යැයි කියමින් බුදු පාමුල වැද වැටුණේ ය. ඒ මොහොතේ මල් වැස්සක් ඇද හැලිණ. ඒ ප්‍රාතිහාර්යය නිමිතිකරගෙන බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙස්සන්තර ජාතකය වදාළසේක.

සියල්ලෝ බණ අසා බුදුන් වැද නිවෙස් බලා ගියෝ ය. කිසිවෙක් පසුදා දනට ඇරැයුම් කළේ නැත. බුදුරජාණන් වහන්සේ පසුදා පෙරවරුවේ විසිදහසක් රහතුන් පිරිවරාගෙන කිඹුල්වත් නුවර මහමග පිඬු පිණිස වැඩි සේක. මේ පුවත යශෝධරා දේවියගෙන් පිය රජතුමාට සැළවීය. මහත් කළබලයට පත් සුදොවුන් රජතුමා සඵව හදිමින් ම බුදුරජුන් වෙත දිව ගියේ ය.

රජකුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඳ “ ස්වාමීනි, අපට ලැජ්ජා කරවන්නේ ඇයි? සිඟා ඇවිදින්නේ කුමට ද? මේ හිඤ්ඤ පිරිසට අහර සැපයීමට රජ වූ මට නොහැකි යැයි අඟවන සේක් ද? ” යි විමසීය. “ මහරජ , මේ අපේ වංශයේ සිරිත ය” යි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ. “ ස්වාමීනි, අපේ වංශය මහාසම්මත ඤත්‍රිය වංශය යි. එහි සිඟා කෑ රජෙක් නැතැයි මහරජු කීය. එයට බුදුරජාණන් වහන්සේ “ මහරජ ඒ ඔබේ වංශය යි. අපේ වංශය දීපංකර ආදී බුදුවරුන්ගේ වංශයයි. සියලු බුදුවරු පිඬුසිඟා වැඩියෝ යැ” යි වදාරා එහි දීම රජකුමාට උත්තරය නප්පමජේපයා ආදී ගාථාවෙන් දහම් දෙසූහ. ඒ දෙසූ ධර්මය අසා සුද්ධෝදන රජකුමා සෝවාන් විය. අනතුරු ව රජකුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩමවාගෙන රජමාලිගයට ගියේ ය. එහි දී දන් වැළඳු බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුමෙවෙනි දහම් දෙසූහ. එය අසා සිටි සුදොවුන් රජකුමා සකාදාගාමී විය. සුළු මව වූ මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමිය සෝවාන් වූවාය.

පතිදම් රැකි සිල්වත් යශෝධරාවෝ

බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩි බව අසා රජමාලිගයේ සිටි සියලු ම කාන්තාවෝ බණ ඇසීමට පැමිණියහ. එහෙත් යශෝධරා දේවිය පමණක් පැමිණියේ නැත. “ මාගේ යම් පතිව්‍යාධර්මයක් වේ නම්, යම් සීලයක් වේ නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ මා වෙත වැඩම කරනු ඇතැයි ” කියා ඇය සිය මැදුරට වී සිටියා ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ පියරජු පළමුව පිටත් කොට යවා අගසව් දෙනම සමගින් එතුමියගේ මැදුරට වැඩම කළහ. ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේ දැක බිම වැටී උන්වහන්සේගේ සිරිපා යුවල අල්ලාගෙන හිස ඒ මත තබාගෙන හඬන්නට වූවා ය. රජකුමා එය වැළැක්වීමට උත්සාහ ගත්ත ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇගේ ශෝකය නිවෙන තුරු හඬන්නට ඉඩ දෙන්නැයි රජකුමන් වළකාලූහ.

ඇයගේ ආවේගය සංසිදී ගිය පසු පිය රජකුමා තම ලේලිය වූ යශෝධරාව ගැන සඳහන් කරමින් “ බුදුරජාණන් වහන්ස, මේ යශෝධරාව පුදුම කාන්තාවක්. අප්‍රමාණ පති හක්තියකින් යුතු දියණියක්. ඔබ වහන්සේ රජමාලිගයෙන් ගිය දා පටන් ඇයත් රජසැප අත්හැරියා. ඔබ වහන්සේ කහවත් හදින බව දැනගත් ඇ කහවත් ඇන්දා. මල්ගඳ විලවුන් සහ රන් රිදී අබරණ නොදරන බව අසා ඇයත් ඒවා අත්හැරියා. එක් වේලක් වළඳන බව අසා

ඇයත් එක් වේලක් ආහාර ගත්තා. උස් අසුන් මහ අසුන් අත්හළ බව අසා ඇයත් එසේ කළා. බොහෝ කුමාරවරු ඇය සරණපාවා ගැනීමට කැමැත්ත පළ කළත් ඇය ඒම යෝජනා ප්‍රතිකෂේප කළා. ඇය ඔබ වහන්සේ වෙනුවෙන් ම ජීවිතය ගතකළා” යනුවෙන් ඉතා දීර්ඝ ගුණ වර්ණනාවක් කළේ ය.

එය අසා සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ “ මහරජ මේ යශෝදරාවන් මෙසේ මා වෙත සෙනහසින් ගත කළේ අද පමණක් නොවේ. මෙබඳු මිනිස් ආත්මවලදී පමණක් නොව තිරිසන් හව වලදී පවා අසීමිත පති හක්තියකින් යුතු වූ කාන්තාවකැයි ” වදාරා සඳකිඳුරු ජාතකය දේශනා කළසේක.

අභ්‍යාස

01. බෝසතුන් සමග ම උපන් (සහ ජාත) වස්තු සත සොයා ඔබේ අභ්‍යාස පොතේ සටහන් කර ගන්න.
02. වන්දකින්තර ජාතකය ජාතක පොතින් කියවා ශිෂ්‍ය සමිතියට ඉදිරිපත් කරන්න.

පුහුණුවට

උතතිටෙඨ නප්පමච්ඡෙප්පයා
 ධම්මං සුවරිතං වරෙ
 ධම්මචාරී සුඛං සෙති
 අසමීං ලොකෙ පරමභිච

හික්කුන් වහන්සේ පිඬුසිඟා යාමට මැලි නොවීය යුතු ය. නිවැරදි ලෙස සිවුපසය සෙවීමේ සුවරිත ධර්මය පිරිය යුතුය. ඒ සුවරිත ධර්මය පුරන මහණ තෙම මෙලොව පරලොව දෙකෙහි ම සුවසේ වසන්නේ ය.

(ධම්මපද - ලෝකවග්ගී 2)